

Špeciálny pedagóg radí učiteľom, rodičom, starým rodičom i budúcim rodičom prváka

Tento školský rok je iný ako tie predošlé. Pandémia korona vírusu nám priniesla množstvo zmien, s ktorými sme sa museli všetci bez výnimky vyrovať. Bez akejkoľvek prípravy sme ostali dlho doma. Bez školy, bez kamarátov, bez záujmových krúžkov. Doma so svojimi rodičmi, ktorí nám mali nahrádzať dokonca aj pani učiteľku. Bolo to náročné obdobie. Rodinné vzťahy sa upevnili a iné ukázali svoje medzery.

Keďže deti majú iné úlohy ako dospelí a zároveň disponujú výnimočnými schopnosťami, musia mať aj iné potreby ako dospelí a to aj v oblasti vzdelávania. Dospelí majú tendenciu „pomáhať“ deťom viac než je treba. Dieťa ale nepotrebuje a nechce, aby mu niekto bez jeho vyzvania pomáhal. Nikto sa nemôže vyvíjať namiesto neho. Dieťaťku pomáhame najviac tým, že mu umožníme pracovať samostatne a nezávisle v stimulujúcom prostredí, ktoré zodpovedá jeho vývinovým potrebám. Najlepšie to vystihuje výrok dieťaťa prvého montessori domova vo svete: „Pomôž mi, aby som to urobil sám!“

Nástup do školy je vždy sprevádzaný emóciami, teraz je tých emócií viac. Každý vzniknutú situáciu vníma inak. Každé rodiny sa inak dotkla, a preto sa aj emocionálne prežívanie veľmi rôzni. Dieťa so sebavedomím a stabilnými vzťahmi zvláda tento prechod na prezenčnú výučbu ľahšie. Dieťa s inými pomermi v rodine a medzi kamarátmi má nevyslovené obavy a možno aj úzkosti. Mnohí stratili návyky pravidelného režimu vstať, ísť do školy, povinnosti, rituály,... Čo môžeme pre deti v týchto časoch urobiť? Ak chceme svojim deťom pomôcť, potrebujeme si najprv "plynovú masku nasadiť my rodičia" a potom sme pripravení a posilnení pomôcť deťom a blízkym. Ideme im vzorom a tiež im ukazujeme, ako sa riešia krízové situácie. Preto sa snažíme vzniknuté situácie prijímať. Aj riešenia vtedy prichádzajú ľahšie. Keď sme vyzbrojení, základom je opäť KOMUNIKÁCIA. Samozrejme situáciu deťom nevykresľujeme zľahčene, ale tiež ani neprepíname na paniku a stres. Skôr je vhodné hľadať zlatý stred. Učiť sa spolu flexibilite. Byť viac prispôsobivý. Všimame si emočné prežívanie detí. Či prevláda pozitívne alebo negatívne správanie. Snažíme sa byť naozaj otvorení, vnímaví a prítomní, aby sme to vedeli vycítiť. Na otázku, ako bolo v škole, dieťa častokrát rozhovor nerozvíja, a tak namiesto otázok ako bolo v škole sa môžeme opýtať: Čo ťa dnes rozosmialo? Učili ste sa niečo, čomu si nerozumel? Pomohol si niekomu? Aký bol najpríjemnejší moment dnešného dňa? Čo by si urobil inak, keby si bol učiteľom? Keby prišli mimozemšťania, koho by si im dal, aby ho uniesli? Dieťa sa tak lepšie uvoľní, otvorí sa komunikácií a niekedy sa môžeme dozvedieť aj to, na čo by nás ani nenapadlo sa opýtať. Určite nenaliehame na odpoveď a nevyšetrujeme, čo bolo v škole. Rozhovor má byť príjemný, empatický a ľudský.

Nástup do školy určite neznamená, že už nemusíme s deťmi toľko komunikovať a tráviť voľný čas. Práve naopak. Doprajme si spoločný čas viac ako kedykoľvek predtým. Uvoľnené opatrenia dovoľujú väčší výber aktivít a viac voľnosti. Zodpovedne voči sebe aj ostatným to určite využime.

Nebojme sa pýtať pomoc aj odborníkov. Tí sú v dnešných časoch otvorení viac než inokedy. Počúvajte a ešte raz počúvajte svoje deti, čo vám hovoria. Zastavme sa a buďme viac v prítomnosti aj my rodičia. Deti sa od nás naozaj veľa učia.

[Nasledujúce videa](#) sú adresované učiteľom, rodičom, budúcim rodičom, starým rodičom, učiteľom v škôlkach a všetkým, ktorí sa venujú deťom a majú záujem vedieť o nich viac. Pozrite si videá, ktoré ponúkajú návrhy pedagogiky, jej princípy a ponúkajú náhľad aktivít rozvíjajúcich dieťa od jeho narodenia do veku približne 6 rokov.